

prof. dr hab. Sławomira Chorążyczewska
Uniwersytet Artystyczny
im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu

Poznań, 05.07.2022r.

**Ocena rozprawy doktorskiej,
Pani mgr Pauli Drzewieckiej - Heftowicz
sporządzona w związku z przewodem doktorskim
wszczętym w dziedzinie sztuki plastyczne w dyscyplinie artystycznej sztuki projektowe,
uchwałą nr 31/2022/Rady ds. stopni Wydziału Tkaniny i Ubioru
Akademii Sztuk Pięknych im. Wł. Strzemińskiego w Łodzi z dnia 11 kwietnia 2019 r.
procedowanym przez
Akademię Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi**

Podstawy Prawne (zawarte w piśmie przewodnim).

W dniu 27 kwietnia 2022 r. na posiedzeniu Rady ds. stopni Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi, zgodnie z § 6 pkt 1 i pkt 2 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzenia czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz.U. z 2018 poz.261), w związku z art.179 ust.2, ust. 3 pkt 2) lit. b) ustawy z dnia 03 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 30.08.2018 r. poz.1669 z późn.zm.) Uchwałą nr 31/2022/ Rady ds. stopni Akademii Sztuk Pięknych im Władysława Strzemińskiego w Łodzi z dnia 27 kwietnia 2022 roku, zostałam powołana na recenzenta rozprawy doktorskiej Pani mgr Pauli Drzewieckiej - Heftowicz. Postępowanie w dziedzinie sztuk plastycznych w dyscyplinie artystycznej sztuki projektowe, które zostało wszczęte Uchwałą numer 87/2018/19 Rady Wydziału Tkaniny i Ubioru Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi z dnia 11.04.2019 r.

Temat: *Estetyka i funkcjonalność odzieży dla osób z atopowym zapaleniem skóry- kolekcja ubiorów dziecięcych.*

Promotor rozprawy: prof. dr hab. Dorota Sak

Podstawowe informacje na temat kandydata sporządzone na podstawie dostarczonych materiałów w wersji cyfrowej:

- rozprawa doktorska w języku polskim i angielskim,
- portfolio cz. 1 i cz. 2 z lat 1993-2018,
- portfolio z lat 2019 – 2021 wraz z suplementem do części 3 – plik video,
- dysertacja w wersji drukowanej.

Pani mgr Paula Drzewiecka - Heftowicz jest absolwentką PWSSP w Łodzi, Wydziału Tkaniny i Ubioru, obecnie Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego. Studiowała na kierunku projektowanie ubioru, który ukończyła w 1996 roku.

Ponad 20-letnie doświadczenie zawodowe procentuje kompleksowym opracowaniem wielu kolekcji oraz realizacji projektów podnoszących wymiar identyfikacji wizerunkowej różnych firm min.: *Dom Mody Telimena*, w którym pracowała jako konstruktor odzieży damskiej w 2001 roku; firmy *Bonetta*, w której była głównym projektantem i konstruktorem odzieży damskiej w latach 1998 – 2002.

Od 2008 roku do chwili obecnej prowadzi własną działalność gospodarczą. Pracę projektową w latach 2005-2012 firmuje swoim nazwiskiem tworząc markę odzieży damskiej. W 2014 roku, inicjuje firmę *Decodada*, w której do dnia dzisiejszego tworzy odzież dla dzieci. Wykonuje pełen zakres projektowy od rysunku żurnalowego przez konstrukcje, opracowanie technologiczne do sesji zdjęciowych i publikacji multimedialnych.

Przez dwie dekady Doktorantka wypracowała szeroki zakres współpracy z różnymi firmami w branży modowej i reklamowej, zajmując się również scenografią, wystawami i wnętrzami, co bezpośrednio przekłada się na jakość i efektywność prowadzonej firmy oraz autorską pracę twórczą. Szeroki zakres działalności wykracza poza standardy odzieży użytkowej czy funkcyjnej. Kandydatka ma na swoim koncie ponad kilkadziesiąt realizacji ubioru unikatowego rozumianego jako artystyczne dzieło. Wykonane zazwyczaj autorskimi technikami unikat.

Rozwój zawodowy powiązany jest z równoległą pracą dydaktyczną jako wykładowca projektowania odzieży, konstrukcji i modelowania przestrzennego na manekinie oraz materiałoznawstwa: Krakowskie Szkoły Artystyczne (od 2002 do chwili obecnej); Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach (od 2017- do chwili obecnej); Wyższa Szkoła Sztuki i Projektowania w Łodzi jako wykładowca w latach 2016-2018. Znaczące rezultaty pracy dydaktycznej i sukcesy studentów zostały precyzyjnie udokumentowana w portfolio cyfrowym.

Kreatywny rozwój twórczy wpisuje się w akademicką dydaktykę jest efektywnym przełożeniem w zakresie popularyzacji nauki i sztuki. Potwierdzeniem jest udział w wystawach, targach i konkursach branżowych, niejednokrotnie wyróżnianych i nagradzanych. Na przełomie 2019/2020 brała udział jako projektantka, reprezentując swoją autorską firmę - *Dekodada* w europejskim konkursie projektowym opartym na partnerstwie (*Worth Partnership Project*) w zespole z *Instytutem Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich* z Poznania oraz *Inovafil* z Portugalii. Projekt znalazł się pośród 90-ciu innowacyjnych propozycji designerskich z różnych branż z całej Europy.

Pani mgr Paula Drzewiecka - Heftowicz wykazuje się kreatywną aktywnością projektową, artystyczną, społeczną i organizatorską powiązaną z działalnością w obszarze sztuki i mody oraz edukacji.

RECENZJA

Temat: *Estetyka i funkcjonalność odzieży dla osób z atopowym zapaleniem skóry - kolekcja ubiorów dziecięcych.*

Ocena rozprawy doktorskiej:

Dysertacja w części pisemnej posiada formę opisu kluczowych zagadnień, co zapowiada a następnie oddaje złożoność omawianego tematu. Kandydatka definiuje kierunek badań oparty na zgłębionej wiedzy medycznej dotyczącej osób z atopowym zapaleniem skóry, wyróżnia ich rodzaje, charakteryzuje wpływ czynników zewnętrznych. Interesujący wydaje się rozdział poświęcony wizerunkom osób z problemami dermatologicznymi w sztuce i popkulturze, który obrazuje istotny problem społecznego odbioru, swego rodzaju tabu powiązanego czasami z piętnowaniem osób chorych.

W publikacji przedstawia różne patologie skóry, bielactwa i wybrane rodzaje dermatozy, które wywołują depresję u dzieci cierpiących na AZS. Ujmuje problem w kontekście społecznego funkcjonowania i ograniczonej akceptacji otoczenia. Eksploruje temat, opierając się na metodach historyczno - porównawczych i wybranych przykładach badań medycznych i socjologicznych. Dokładnie omawia wszystkie istotne zagadnienia, co pozwala na określenie głównych założeń tematu w kontekście estetyki i funkcjonalności.

Analiza projektowa obejmuje wszystkie cechy założeń koncepcji takich jak: wygląd ubrań funkcyjnych, wybór stylistyki opracowanej na podstawie przeglądu tendencji mody, segmentacji rynku i historii ubioru dla dzieci. W tworzonej mapie powiązań zauważa: *że proces ubierania się, jak i sam strój może być formą kreatywnej zabawy, dziecko powinno wchodzić w interakcję ze swoim ubraniem - proponuje ruchome elementy, aplikacje umieszczone samodzielnie w wybranym miejscu, możliwość swobodnego zestawiania asortymentu kolekcji.* Tym samym zwraca uwagę na aspekt asymilacji dla wybranej grupy wiekowej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci w okresie przedszkolnym.

Dalsze badania skupia na tekstyliach, kieruje się do źródeł natury i ekologii. Takie podejście projektowe otwiera ogromny obszar nie tylko eksploracji powiązany z tendencjami współczesnego designu zrównoważonego, ale pozwala na nowo odkryć pradawne techniki tkactwa i barwienia naturalnego oraz wykorzystać w nowej odsłonie rośliny włókniste w tworzeniu hypoalergicznym materiałów jako bazowych do tworzenia kolekcji. Autorka traktuje z należytą starannością, wszystkie aspekty technologii, w tym wyselekcjonowany skład surowców o właściwościach leczniczych. Doktorantka przedstawia w dokumentacji imponujący zakres badań własnych dotyczących specyfikacji wybranych roślin i możliwych wybarwień na bazie odczynników roślinnych.

W zakresie materiałowznawstwa współpracowała z Instytutem Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich w Poznaniu. W ramach tej współpracy na potrzeby kolekcji, powstało opracowanie dotyczące wskazanych surowców roślinnych do produkcji ubrań dla dzieci

z atopowym zapaleniem skóry. Uzasadnia to dalsze badania własne w drodze do oczekiwanego rezultatu. Priorytetem Doktorantki jest stworzenie odzieży, która stanowiłaby niejako antidotum na nadwrażliwość skóry w kontakcie z ubraniem. Ogólnodostępne badania dowodzą, że wzmagające się dermatozy skórne powodują zazwyczaj syntetyczne tkaniny poliestrowe i barwniki używane w przemyśle odzieżowym.

Własną myśl koncepcyjną poddaje analizie porównawczej badając wybrane zależności pomiędzy ciałem a ubiorem. Posiłkuje się wynikami przeprowadzonych ankiet, w których uczestnicy wnosili spontaniczne uwagi i sugestie jako inspirujące i usprawniające działanie produktów. Ponad to, własna obserwacja, skupiona na doświadczeniach rodzinnych stanowi podstawę definiowania i określania funkcji ubioru, kolorystyki oraz kreatywnego doboru tkanin, dzianin i dodatków. Swoim działaniem wpisuje się w innowacyjne myślenie, które jest nowym spojrzeniem w dobie konsumpcjonizmu i dostępności mody sieciowej. Masowa produkcja nie uwzględnia wyżej wymienionych potrzeb konsumentów. Tym samym, idea projektu niejako uzupełnia istniejącą niszę projektową dla osób z wrażliwością dermatologiczną. Cytując Doktorantkę: *firm produkujących tego rodzaju ubrania jest obecnie na świecie kilkanaście.*

Autorskie rozwiązania technologiczne zostają wzbogacone o artystyczne dodatki w opozycji do znanych marek, które produkują specjalistyczną odzież medyczną tylko w gamie naturalnej bieli i nie uwzględniają estetyki właściwej dla wieku dziecka. Tym samym zauważa: *brak specjalnych ubrań całodziennych, przewiewnych, z naturalnych materiałów zapewniających komfort noszenia i zaspokajających potrzebę zróżnicowanych doznań estetycznych płynących z faktur, kolorów i kompozycji. Brak (...) ubrania z afirmacją i potrzebą wyrażania siebie przy pomocy ubioru.* Proponuje rozwiązania uwzględniające komfort, zróżnicowanie pod względem projektowym i estetycznym ze specjalnie wyselekcjonowanych materiałów, gamy wybarwień metodami naturalnymi oraz dobranymi detalami szwów konstrukcyjnych. Wskazuje istotne cechy użytkowe, które przekłada na miarę współczesnych potrzeb, możliwie uniwersalnych i otwartych na nowe propozycje w ubiorze dla najmłodszych. Zwraca uwagę na projektowanie świadome, odpowiedzialnie z umiejętnością oceny potrzeb oraz emocji odbiorcy. Wpisuje temat w wymogi współczesności, tym bardziej że atopowe zapalenie skóry w dzisiejszych czasach uznawane jest za chorobę cywilizacyjną. Szacuje się, że na AZS cierpi na świecie prawie 1/3 społeczeństwa.

Przedstawiony szeroki zakres eksploracji należy rozpatrywać jako rzetelną pracę naukową, kompletny zbiór informacji w drodze do budowania koncepcji. Wnioski są wypadkową wielu czynników zarówno badań środowiskowych przeprowadzonych wśród rodziców chorych dzieci, dostępnej literatury medycznej, czynników zewnętrznych i społecznych oraz wielowiekowych tradycji kulturowych tworzenia tkanin i technik barwiarskich w zgodzie z ekologią.

Opis i dokumentacja ilustrująca zakres tematu jest przygotowana z zachowaniem należytej staranności. Dysertacja spełnia wymogi publikacji naukowej wyróżnia się profesjonalnym i analitycznym opracowaniem. Zawiera kompletną i wyczerpującą wiedzę oraz oryginalnie przedstawia temat. Niewielkie uchybienia techniczne w edycji tekstu rozprawy, nie powinny mieć wpływu na zakres merytoryczny i charakter prowadzonej pracy badawczej i projektowej. Wnioski stanowią istotny aspekt koncepcji, są autorską próbą osadzenia nowych idei we współczesnych wymogach globalnego świata konsumpcjonizmu.

Rezultat pracy projektowej:

Droga projektowa Pani mgr Pauli Drzewieckiej - Heftowicz jest efektywnym przełożeniem innowacyjnego myślenia na wypracowanie uniwersalnych zastosowań i wdrożenia ważnych parametrów technologicznych na poziomie funkcjonalnym odzieży dla osób chorych na AZS. Tym samym, tworzy rzetelnie opracowaną koncepcję kolekcji dla dzieci. Wnioski przeprowadzonych badań stanowią bezpośrednie przełożenie na rozwinięcie autorskich idei w nowym, współczesnym i uniwersalnym wymiarze podjętego tematu. To unikatowe spojrzenie na wizualne wymogi powiązane z trendami modowymi i właściwościami prozdrowotnymi ubrania.

Badania własne nad technologią znacząco nabrały tempa we współpracy z Instytutem Włókien Naturalnych w Poznaniu. Doktorantka miała możliwość współpracy ze znakomitymi naukowcami oraz dostęp do najnowszych badań w zakresie surowców zielarskich i roślin włóknistych oraz wiedzy na temat udowodnionych medycznie ich właściwości hypoalergicznym i leczniczym. Pozwoliło to, na precyzyjne wyselekcjonowanie i nadanie kierunku budowania koncepcji ze wskazaniem na optymalny dobór technologii tkanin w korelacji funkcji i estetyki. Do uszycia kolekcji zostały wykorzystane kotonizowane lny, bawełna organiczna, wiskoza oraz zaprojektowana dla dzieci z atopowym zapaleniem skóry tkanina o właściwościach prozdrowotnych z lnu, pokrzywy, bawełny i konopi włóknistej. Tkanina powstała przy współpracy z dr hab. Małgorzatą Zimniewską prof. IWNIiRZ. Wysublimowana kolorystyka wybarwień uzyskana z roślin bez stosowania katalizatorów i zapraw w postaci szkodliwych soli metali łączy właściwości surowcowe z tkaninami w pełni naturalnymi. Zastosowana bogata paleta barw pastelowych, pozwala na komponowanie indywidualnych zestawień kolorystycznych w równowadze z formą ubioru, którą dopełnia precyzyjnie dobrana konstrukcja krawiecka spełniająca określone standardy ubioru dziecięcego. Wszystkie kolory są wynikiem wybarwień z roślin barwierskich o właściwościach leczniczych dla skóry, przeciwbakteryjnych i przeciwgrzybiczych.

Priorytetem przedstawionej kolekcji jest wymiar ekologiczny i wegański w tym, pełna biodegradowalność materiałów roślinnych pochodzenia rodzimego. Wyselekcjonowany dobór surowców jest całkowicie pozbawiony współczesnej chemii i modyfikowanych sztucznie tekstyliów.

Wartością dodaną w kolekcji wielowarstwowej jest opracowanie szwów konstrukcyjnych, które nie drażnią miejsc chorobowo zmienionych. Zestaw asortymentu odzieży ich nie posiada po stronie wewnętrznej tylko zewnętrznej a lewa strona ubrań jest zupełnie gładka – stanowi to duży atut kolekcji. Zostały wykorzystane parametry istotne dla

odzieży opatrunkowej na bazie bawełny, wiskozy i jedwabiu, której estetyka odwołuje się do minimalizmu. Linie szycia wspierają podziały kompozycyjne oraz uwzględniają istotną rolę ergonomii i zachowania dziecka podczas zabawy. Ubiory są zarówno wizualnie dopasowane, jak i swobodne. Oversize powoduje niezbędny dystans między ciałem a ubiorem, zapewnia odpowiednią wentylację powietrza, tak istotną w schorzeniach atopowego zapalenia skóry. Wszystko to, pozytywnie łączy funkcję i wrażenia zmysłowe z komfortem oraz optymalnie sygnalizuje najważniejsze cechy dobrze zaprojektowanej odzieży. Trafnie ujęta, wzajemna zmienność poszczególnych elementów ubioru, pozwala stworzyć wiele interesujących wersji stylizacji, prowokuje do interakcji i zabawy. Inspiracje baśnią H. Ch. Andersena pt. *Dzikie łabędzie*, przekłada na zabawki: łabędzie, korony, odciski roślin i liści jako elementy dopinane do specjalnych kieszonek lub drukowane za pomocą stempla jako wzoru w wersji przeskalowanej lub multiplikowanej - bezpośrednio na ubiorze.

Przeprowadzone testy, gotowych wyrobów na wybranej grupie docelowej przyniosły pozytywne rezultaty, spotkały się z akceptacją i aplauzem niektórych rodziców chorych dzieci na AZS. Efekt końcowy kolekcji potwierdza odpowiedzialność projektową, jak również pokorę twórcy wobec ograniczeń jakie niesie współczesna rzeczywistość.

Kompozycje, linie szycia oraz proporcje formy i detalu w każdym z asortymentów w piętnastu pełnych sylwetkach kolekcji są wynikiem wiedzy z zakresu właściwego postrzegania i dostosowania ubioru do wieku, dysproporcji sylwety oraz wymogów chorobowych jego użytkownika. Doktorantka proponuje jakość ubrania, które w bezpośrednim kontakcie ze skórą ma fundamentalne znaczenie, zarówno dla samopoczucia chorego jak i dla jego fizycznego zdrowia. Pewne jest jednak to, że skóra dotknięta AZS, ale i ta zdrowa, lepiej będzie się czuła w odzieży wykonanej z naturalnych włókien.

Nowatorska idea uwzględnia pogłębiające się problemy dermatologiczne dzieci, na bazie których powstały oryginalne rozwiązania projektowe, funkcjonalne i terapeutyczne łączące zabawę. Wynik pracy nad kolekcją, oceniam jako spójny i merytorycznie dopracowany. Rezultat projektowy w odbiorze wrażeniowym, wykazuje duże poczucie wolności twórczej oraz osobistej wypowiedzi artystki. Prostota, a zarazem finezja abstraktu, cechuje większość realizacji wieloelementowego zestawu asortymentów. Nienaganna konstrukcja zazwyczaj jest podstawą dobrze zaprojektowanego ubioru. W tym przypadku, należy podkreślić współczesne rozumienie idei design'u zrównoważonego oraz refleksji nad nowoczesnym podejściem do projektowania, które wpisuje się w nurt mody odpowiedzialnej ekologicznie i prozdrowotnej – co należy podkreślić.

Konkluzja

Po wnikliwym zapoznaniu się z dokumentacją, procesem kształcenia, doskonaleniem umiejętności i wiedzy oraz działalności projektowej Pani mgr Pauli Drzewieckiej - Heftowicz oraz wielowątkowego obszaru eksploracji tematu pt. *Estetyka i funkcjonalność odzieży dla osób z atopowym zapaleniem skóry - kolekcja ubiorów dziecięcych*. Zauważam, że uzyskany rezultat dysertacji, w tym dzieła w postaci kolekcji ubiorów dla dzieci jest opracowany merytorycznie i projektowo z należytą starannością.

Szczególną uwagę zwraca aspekt naukowo - badawczy oraz fakt, że większość definiowanych parametrów technologicznych, w tym wybarwień z roślin jak również projektowanych tkanin o prozdrowotnych właściwościach powstało w wyniku doświadczeń, testów i precyzyjnego selekcjonowania składu surowców w wyniku badań własnych oraz współpracy naukowej z Instytutem Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich w Poznaniu. Tym samym, wymiar badań jest naukowo znaczący i profesjonalnie przetestowany w postaci gotowego wyrobu – zestawu odzieży - na wybranej grupie docelowej. Rezultaty wyróżniają się analityczną kompilacją wiedzy dermatologicznej, socjologicznej i modowej - przełożonej projektowo na odzież prozdrowotną.

Kompletnie i oryginalnie ujęty temat, emanuje znajomością zasad projektowania funkcjonalnego i zrównoważonego, wpisuje się we współczesny design i nurt mody odpowiedzialnej ekologicznie o właściwościach dostosowanych dla grupy docelowej.

Prezentowana jako dzieło - kolekcja piętnastu pełnych dziecięcych sylwet, przez swój otwarty charakter tworzenia stylizacji oraz estetykę i funkcjonalność budują spójną autorską całość. Autorka uwzględnia trendy w modzie i złożoność problemów psychosomatycznych i dolegliwości związanych z atopowym zapaleniem skóry, na bazie których powstały oryginalne rozwiązania projektowe, funkcjonalne, terapeutyczne i prozdrowotne.

Poza pracą projektową, naukową i dydaktyczną, Doktorantka wykazuje kreatywne zaangażowanie twórcze, artystyczne i organizacyjne, które się wpisuje w szeroko rozumianą popularyzację kultury. Prezentowany rezultat w formie obszernego opracowania i dokumentacji łączy w całość wszystkie wątki dzieła, które są realnym przykładem innowacyjnego myślenia i determinacji w działaniu.

Dysertacja spełnia wszystkie wymogi i jest zgodna z § 6 pkt 3 i pkt 4 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzenia czynności w przewodzie doktorskim (Dz.U. z 2018 poz.261).

Wnioskuje do Rady ds. stopni ASP im. Wł. Strzemińskiego w Łodzi, prośbę o nadanie mgr Pauli Drzewieckiej - Heftowicz stopnia doktora w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

Poznań dnia, 05.07.2022 r.

prof. dr hab. Sławomira Chorążyczewska

